

Lovforslag nr. L 29. Fremsat den 2. november 1994 af socialministeren (Karen Jespersen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om kommunal aktivering

(Ændring af satser for oplæringsydelsen samt forsøgsbestemmelse)

§ 1

I lov om kommunal aktivering, jf. lovbekendtgørelse nr. 8 af 5. januar 1994, foretages følgende ændringer:

1. I § 15, stk. 2, ændres »49,80 kr.« til: »53,20 kr.«.

2. I § 15, stk. 3, nr. 1-3, ændres »49,80 kr.« til: »53,20 kr.«, »59,75 kr.« til: »63,80 kr.« og »66,70 kr.« til: »71,25 kr.«.

3. I § 15, stk. 4, ændres »66,70 kr.« til: »71,25 kr.«.

4. I § 17, stk. 2, indsættes efter »§ 16«: »efter fradrag af arbejdsmarkedsbidraget«.

5. § 24, stk. 1, nr. 4, 2. pkt., affattes således:

»Dette gælder dog højst af et beløb, der svarer til forskellen mellem på den ene side summen af den kontanthjælp, som den unge ellers ville være berettiget til med tillæg af arbejdsmarkedsbidraget af oplæringsydelse efter § 15,

stk. 2-4, og på den anden side summen af de refusionsberettigende udgifter til ungdomsydelse efter nr. 3 og tillæg efter stk. 3.«.

6. Overskriften til *kapitel 11* affattes således:
»Forsøgsaktiviteter«.

7. Efter § 30 indsættes i kapitel 11:

»§ 30 a. Med henblik på at fremme aktiveringen af kontanthjælpsmodtagere kan socialministeren efter ansøgning fra en kommunalbestyrelse give tilladelse til etablering af forsøgsordninger, der fraviger reglerne i denne lov. Socialministeren bekendtgør tilladelsen.«.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 1995.

Stk. 2. De beløbssatser for oplæringsydelsen, der er angivet i § 1, nr. 1-3, reguleres for årene 1996-1998 i overensstemmelse med bidragsatsen for arbejdsmarkedsbidraget, jf. reglerne i § 5, stk. 2, 4 og 7 i lov om arbejdsmarkedsfonde.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Det foreliggende lovforslag om ændring af lov om kommunal aktivering, jf. lovbekendtgørelse nr. 8 af 5. januar 1994, indeholder følgende to elementer:

- 1) Forslag om at forhøje satserne for oplæringsydelsen som følge af, at der med virkning fra 1. januar 1995 skal betales arbejdsmarkedsbidrag af oplæringsydelsen.
- 2) Forslag om at indføre en generel forsøgsbestemmelse, hvorefter socialministeren kan godkende, at kommuner etablerer forsøg på aktiveringslovens område.

Forhøjelse af oplæringsydelsens satser

I forbindelse med vedtagelsen af loven om kommunal aktivering, der trådte i kraft den 1. januar 1994, blev det forudsat, at der ikke skulle betales arbejdsmarkedsbidrag efter lov om arbejdsmarkedsfonde af den oplæringsydelse, der udbetales til konthjælpsmodtagere under 25 år i særligt tilrettelagte jobtræningsforløb.

Som modstykke til bidragsfriheden blev oplæringsydelsens 3 satser pr. time nedjusteret og fastsat til henholdsvis 49,80 kr., 59,75 kr. og 66,70 kr. (pr. 1. januar 1994).

Der blev efterfølgende konstateret en uoverensstemmelse mellem reglerne i loven om kommunal aktivering og loven om arbejdsmarkedsfonde, hvorefter der er bidragspligt for oplæringsydelsen. For at løse uoverensstemmelsen blev arbejdsmarkedsfondsloven ændret ved lov nr. 443 af 1. juni 1994, således at oplæringsydelsen er fritaget for bidragspligt i perioden 1. januar til 31. december 1994.

Da bidragsfritagelsen således bortfalder med udgangen af 1994, stilles der herefter forslag om, at satserne for oplæringsydelsen forhøjes med virkning fra 1. januar 1995 under hensyn til, at der fra og med dette tidspunkt skal betales arbejdsmarkedsbidrag af ydelsen. Bidragssatsen for 1995 er på 6 pct.

Der stilles samtidig forslag om, at det i en overgangsbestemmelse fastlægges, at satserne for oplæringsydelsen for årene 1996-1998 bliver reguleret i overensstemmelse med udviklingen i den bidrags-

sats for arbejdsmarkedsbidraget, der er gældende for lønmodtagere. Forslaget herom er begrundet i, at den samlede bidragsats for lønmodtagere efter reglerne i § 5, stk. 2 i lov om arbejdsmarkedsfonde er fastsat til 7 pct. i 1996 og 8 pct. i 1997 og 1998. Med henvisningen til reglerne i § 5, stk. 4 og 7 i lov om arbejdsmarkedsfonde sikres det, at beløbssatserne for oplæringsydelsen altid reguleres i overensstemmelse med bidragssatsen for lønmodtagere, dvs. også i situationer, hvor betingelserne i de nævnte bestemmelser for at nedsætte bidragssatsen efter § 5, stk. 2, er opfyldt.

I konsekvens af forslaget om en forhøjelse af oplæringsydelsen på grund af arbejdsmarkedsbidraget stilles der endvidere forslag om mindre justeringer i lovens ydelses- og refusionsregler, således at disse regler bliver tilpasset den nye situation med betaling af bidrag.

Forsøgsbestemmelse

Med gennemførelsen af loven om kommunal aktivering er der etableret vide rammer for kommunernes tilrettelæggelse af aktiveringsindsatsen for konthjælpsmodtagere.

Det er imidlertid af afgørende betydning for at opnå en målrettet og effektiv aktiveringsindsats, at der sker en styrkelse af forsøgsaktiviteterne på aktiveringsområdet med henblik på at udvikle og afprøve nye metoder, der kan øge fleksibiliteten i et bredt spektrum af løsningsmuligheder.

Det foreslås derfor, at der i aktiveringsloven ind sættes en generel bestemmelse om, at en kommunalbestyrelse kan få tilladelse til i en forsøgsperiode at afprøve alternative aktiveringsforanstaltninger, der rækker ud over de regler, som er indeholdt i loven. Det forudsættes, at der i forsøgsordningerne bliver tale om udgiftsmæssig neutralitet for staten, med mindre der i det enkelte tilfælde tilvejebringes særskilte midler til finansiering af forsøgsaktiviteten.

Der er ikke på nuværende tidspunkt aktuelle overvejelser om at gennemføre konkrete forsøgsprojekter. Men som eksempel og model for en mulig forsøgsordning kan nævnes, at der i en kommune kan tænkes etableret forsøg med nye typer af aktiverings-

tilbud eller med kombination af eksisterende elementer, herunder med anvendelse af nye former for ydelser under aktiveringsforløbet. Som et andet eksempel kan nævnes forsøg med differentierede regler om længden af visitationsperioden, dvs. fristen for afgivelse af aktiveringstilbud.

Forslaget om den nye forsøgsbestemmelse skal ses i sammenhæng med den redegørelse om frikommuneprojektet, som den tidligere regering afgav til Folketinget i marts 1994. I redegørelsen er det bl.a. nævnt, at der som opfølgning på frikommuneprojektet bør tages initiativ til at sikre, at der i flest mulige love og kommunale forhold indsættes bestemmelser, der giver hjemmel til at gennemføre vidtgående forsøg.

Den nye forsøgsbestemmelse supplerer således den gældende bestemmelse i lovens § 30, hvorefter der i hvert af årene 1994 og 1995 er afsat en forsøgs-pulje på 125 mio. kr. til beskæftigelse af kontanthjælpsmodtagere inden for det kulturelle, sociale og humanitære område.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Forhøjelse af oplæringsydelsens satser

Til § 1, nr. 1-5 og § 2

Der skønnes i hvert af årene 1995-1998 at være ca. 6.500 helårspersoner, der er aktiveret med oplæringsydelse. De skønnes at fordele sig med ca. 5.000 helårspersoner i den pligtmæssige aktivering og ca. 1.500 helårspersoner i den ikke-pligtmæssige aktivering. På den baggrund skønnes merudgiften for det offentlige samt fordelingen på stat og kommune at have følgende forløb for årene 1995-1998 (pl-niveau 1995):

	1995 mio. kr.	1996 mio. kr.	1997 mio. kr.	1998 mio. kr.
Staten	13	15,3	17,7	17,7
Kommunerne	20,1	23,6	29,1	30,6
I alt	33,1	38,9	46,8	48,3

Note: Der vil være en tilsvarende merindtægt i form af arbejdsmarkedsbidrag i årene 1995-1998 i forhold til situationen i 1994, hvor der ikke betales arbejdsmarkedsbidrag af oplæringsydelsen.

Forsøgsbestemmelse

Til § 1, nr. 6 og 7

Forslaget skønnes ikke at have økonomiske konsekvenser.

Det bemærkes, at det samlede forslags økonomiske konsekvenser skal forhandles med de berørte kommunale parter.

Lovforslaget vil medføre et vist administrativt merarbejde for kommunerne i forbindelse med betalingen af arbejdsmarkedsbidrag af oplæringsydelsen.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til nr. 1-3

Der foretages med ændringsforslagene til § 15, stk. 2-4 en forhøjelse af oplæringsydelsens satser i konsekvens af, at der med virkning fra 1. januar 1995 skal betales arbejdsmarkedsbidrag med 6 pct. af ydelsen. De tre timesatser foreslås forhøjet fra henholdsvis 49,80 kr., 59,75 kr. og 66,70 kr. til 53,20 kr., 63,80 kr. og 71,25 kr. I beregningen af de nye satser indgår den satsregulering, der pr. 1. januar 1995 foretages ud fra satsreguleringsprocenten.

Til nr. 4

Efter lovens § 17 ydes der et tillæg til oplæringsydelsen i særligt tilrettelagte jobtræningsforløb, når den kontanthjælp, som den aktiverede ellers ville være berettiget til, er højere end oplæringsydelsen. Herved sikres det, at den aktiverede altid får en ydelse, der samlet set mindst svarer til kontanthjælpen.

Når satserne for oplæringsydelsen forhøjes på grund af arbejdsmarkedsbidraget, betyder det, at der sker en reduktion af tillægget efter § 17, svarende til den del af oplæringsydelsen, der går til betaling af arbejdsmarkedsbidraget. For at kunne opretholde sigtet med § 17-tillægget og således modvirke en nedgang i den samlede ydelse til den aktiverede, stilles der forslag om, at arbejdsmarkedsbidraget fradrages i oplæringsydelsen ved beregningen af § 17-tillægget.

Til nr. 5

Refusionsbestemmelsen i lovens § 24, stk. 1, nr. 4 omhandler de situationer, hvor der gives tilbud om oplæringsydelse i særligt tilrettelagt jobtræningsforløb med mere end 20 timers beskæftigelse pr. uge. Staten refunderer her 50 pct. af kommunernes udgifter vedrørende de timer, der ligger ud over de første 20 timer pr. uge. Den samlede refusion inkl. de første 20 timer kan dog maksimalt svare til, hvad der kunne ydes i refusion af kontanthjælp. Bestemmelsen betyder således, at det beløb, som den aktiverede alternativt ville have modtaget i kontanthjælp, fungerer som et refusionsloft ved aktivering med oplæringsydelse i timer udover 20 timer om ugen.

Et uændret refusionsloft i forbindelse med forhøjelsen af oplæringsydelsen som følge af arbejdsmarkedsbidraget ville medføre en ringere refusionsmæssig stilling for kommunerne, ligesom det ville svække kommunernes incitament til at give aktiveringstilbud med mere end 20 timer om ugen.

Refusionsbestemmelsen foreslås derfor ændret, således at refusionsloftet svarende til kontanthjælpen bliver forhøjet med det arbejdsmarkedsbidrag, der betales af oplæringsydelsen.

Til nr. 6

Den foreslåede ændring er alene en konsekvens af forslaget i § 1, nr. 7.

Til nr. 7

Det foreslås, at der i loven indsættes en generel forsøgsbestemmelse, der bemyndiger socialministeren til at godkende forsøgsordninger om aktivering af kontanthjælpsmodtagere. Der henvises om baggrunden for forslaget til de almindelige bemærkninger.

Bilag

I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget

§ 1

I lov om kommunal aktivering, jf. lovbe-
kendtgørelse nr. 8 af 5. januar 1994, foretages
følgende ændringer:

1. I § 15, stk. 2, ændres »49,80 kr.« til: »53,20
kr.«.

2. I § 15, stk. 3, nr. 1-3, ændres »49,80 kr.« til:
»53,20 kr.«, »59,75 kr.« til: »63,80 kr.« og
»66,70 kr.« til: »71,25 kr.«.

3. I § 15, stk. 4, ændres »66,70 kr.« til: »71,25
kr.«.

§ 15. ---

Stk. 2. Til kontanthjælpsmodtagere under
25 år, der deltager i et særligt tilrettelagt job-
træningsforløb, jf. § 5, udbetales en oplæ-
ringsydelse, som i de første 20 timer om ugen
udgør 49,80 kr. pr. time.

Stk. 3. For timer ud over 20 timer om ugen
udgør oplæringsydelsen for kontanthjælps-
modtagere under 23 år følgende:

- 1) Første gang en modtager deltager i et sær-
ligt tilrettelagt jobtræningsforløb, 49,80 kr.
pr. time,
- 2) anden gang en modtager deltager i et sær-
ligt tilrettelagt jobtræningsforløb, 59,75 kr.
pr. time, hvis der kan fremvises et oplæ-
ringsbevis, jf. stk. 7, og
- 3) tredje og efterfølgende gange en modtager
deltager i et særligt tilrettelagt jobtræ-
ningsforløb, 66,70 kr. pr. time, hvis der
kan fremvises et oplæringsbevis, jf. stk. 7.

Stk. 4. For timer ud over 20 timer om ugen
udgør oplæringsydelsen for 23-24-årige kon-
tanthjælpsmodtagere 66,70 kr. pr. time.

4. I § 17, stk. 2, indsættes efter »§ 16«: »efter
fradrag af arbejdsmarkedsbidrag«.

§ 17. ---

Stk. 2. Ville modtageren af oplæringsydelse
efter § 15, stk. 2-4 eller ydelser efter § 16 være
berettiget til en højere ydelse efter reglerne
om kontanthjælp i lov om social bistand,
ydes et tillæg svarende til forskellen.

5. § 24, stk. 1, nr. 4, 2. pkt., affattes således:

»Dette gælder dog højst af et beløb, der sva-
rer til forskellen mellem på den ene side sum-
men af den kontanthjælp, som den unge ellers
ville være berettiget til med tillæg af arbejds-
markedsbidraget af oplæringsydelse efter § 15,
stk. 2-4, og på den anden side summen af de
refusionsberettigende udgifter til ungdoms-
ydelse efter nr. 3 og tillæg efter stk. 3.«.

§ 24. I tilbud om aktivering af kontant-
hjælpsmodtagere under 25 år refunderer sta-
ten 50 pct. af en kommunes udgifter til:

- 1) Ungdomsydelse beregnet efter reglerne
om kontanthjælp i lov om social bistand.
- 2) Løntilskud i ungdomsydelsestilbud om
aktivering med 20 timer om ugen efter
§ 14, stk. 2.
- 3) Ungdomsydelse i form af oplæringsydelse
efter § 15, stk. 2, inkl. udgifter til feriepen-
ge, ATP-bidrag og AER-bidrag.
- 4) Oplæringsydelse efter § 15, stk. 3 og 4,
inkl. udgifter til feriepenge, ATP-bidrag og
AER-bidrag, der ydes i forbindelse med
ungdomsydelse i form af oplæringsydelse
efter § 15, stk. 2. Dette gælder dog højst af
et beløb, der svarer til forskellen mellem
den kontanthjælp, som den unge ellers vil-
le være berettiget til, og summen af de re-

fusionsberettigende udgifter til ungdomsydelse efter nr. 3 og tillæg efter stk. 3.

- 5) Drift i forbindelse med ungdomsydelsestilbud inden for en grænse på 20 pct. af de samlede udgifter til ungdomsydelse beregnet efter reglerne om kontanthjælp, ungdomsydelse i form af oplæringsydelse samt løntilskud, jf. nr. 1-3.

6. Overskriften til *kapitel 11* affattes således:
»Forsøgsaktiviteter«.

7. Efter § 30 indsættes i kapitel 11:

»§ 30 a. Med henblik på at fremme aktiveringen af kontanthjælpsmodtagere kan socialministeren efter ansøgning fra en kommunalbestyrelse give tilladelse til etablering af forsøgsordninger, der fraviger reglerne i denne lov. Socialministeren bekendtgør tilladelsen.«

Kapitel 11

Forsøgspulje

§ 30. Der afsættes til kommunerne i hvert af årene 1994 og 1995 en forsøgspulje på 125 mio. kr. til beskæftigelse af kontanthjælps-

modtagere i projekter med kulturelle, sociale og humanitære formål m.v.

Stk. 2. Midlerne kan anvendes som forsørgelsesgrundlag til enkeltpersoner og som støtte til projekter, institutioner eller grupper af personer i op til 1 år. Det skal tilstræbes, at midlerne anvendes til formål, der har et bredere sigte end støtte til beskæftigelse af kontanthjælpsmodtagere efter gældende regler.

Stk. 3. Den enkelte kommunes andel af det samlede puljebeløb opgøres forholdsmæssigt på grundlag af kommunens andel af kontanthjælpsmodtagere, og antal personer i aktiveringsforanstaltninger efter kapitel 3. Antallet af personer opgøres på grundlag af skøn over det samlede antal helårspersoner i året forud for tilskudsåret. Puljebeløbet fastsættes endeligt, når det faktiske antal personer i året forud for tilskudsåret kendes.

Stk. 4. Socialministeren kan fastsætte nærmere regler om overførelse af ubrugte puljemidler til efterfølgende år.

Stk. 5. Af puljebeløbet for 1995 kan der anvendes op til 1,5 mio. kr. til evaluering af ordningen. Tilrettelæggelsen af evalueringen forhandles med de kommunale parter.

Stk. 6. Bestemmelsen i § 28 finder tilsvarende anvendelse.